

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 813. Usque Ad Annum 859

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117867

§. 50. Tractatus Hincmari secundus de Prædestinatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66103)

Sæculum IX. A. C. 859. Collectionem, maximam partem, ex tribus postremis Libris Capitulorum a Benedicto Diacono compilatorum excerpfit; est autem amplissima, & divisa in undecim Titulos, quorum unusquisque complures articulos continet. In primo de Pœnitentibus & eorum pœnis, in decimo de Stabilitate Clericorum in Ecclesiis Tituli sui agitur.

§. L.

Tractatus Hincmari secundus de Prædestinatione.

Maugi diff.
6. 45. **H**incmarus quatuor Articulos Carisfacenses, nempe opus suum, defensor, haud diu post Concilium Saponariense alterum de Prædestinatione Tractatum edidit, quem sicut primum Regi Carolo Calvo, suo & ceterorum Episcoporum nomine, inscripsit. Dividitur in Capita triginta & octo, atque initium ab Historia Hæresis Prædestinatianorum ducitur. Nempe, putat Hincmarus, hanc Hæresim S. Augustini temporibus natam fuisse; cujus rei argumentum affert Disputationem Monachorum Adrumetinorum, & Objectiones Gallorum, in epistolis Prosperi & Hilarii relatas. Sed hæc Scripta omnia explicari facile possunt, etiamsi nulli alii Hæretici invehantur, quam illi, qui tunc existebant
Pela-

Sup. lib.
XXIV. §.
45. 58. 59.
v. Sirm. hist.
Prædest. &
Maug. con-
fut.

Pelagiani & Semipelagiani, Doctrina S. ^{Sæculum IX.}
 Augustini, quam non capiebant, ^{A. C. 859.} offensi.

Hinc complures doctissimi Theologi af-
 firmant, Hæreticos Prædestinatianos
 nunquam extitisse; & aliunde satis ex-
 ploratum est, Hincmarum in pluribus
 circa hanc materiam fuisse allucinatam.

Quippe errasse deprehenditur, cum de
 Concilio Arelatensi, in quo Lucidus Pres- ^{Hincm. c. 1.}
 byter suam Doctrinam retractavit, scri- ^{p. 15. Sup.}
 psit, celebratum fuisse jubente S. Cœlesti- ^{l. XXVI. §.}
 no Papa, an. 432. & proinde plus quam an- ^{15. XXIX.}
 nis quadraginta, priusquam Concilium il- ^{§. 40.}
 lud Arelatense celebraretur, mortuo. Item
 cum Hilarius Laicus, qui ad S. Augu-
 stinum scripsit, a S. Hilario Archiepisco-
 po Arelatensi non discernit. Præterea
 fallebatur Hincmarus affirmans, Hypo-
 gnosticon esse Opus S. Augustini, & Tra-
 ctatum de induratione Pharaonis ex ca-
 lamo S. Hieronymi fluxisse, quibus ta-
 men libris ipsius argumenta sæpe nitun-
 tur.

Hincmarus deinde ad refutandum
 Gottschalcum progreditur, quem Hæ-
 resim Prædestinatianorum renovasse sibi
 fingit, & ad Auctoritatem S. Fulgentii de
 duabus Prædestinationibus respondere
 conatur. (*) In corpore autem totius
 Operis

c. 2.

c. 3.

c. 6. II.

(*) Fleurio opinio de duplici Prædestinatio-
 ne

Sæculum IX. Operis sex Articuli Concilii Valentini
 A C. 859. ad examen vocantur. Hincmarus pri-
 mum silentio præterit, sed secundum &
 tertium oppugnat; tum vero occasione
 ex quarto Articulo arrepta quatuor suos
 Articulos Carisiacenses ab errore immu-
 nes probare nititur. (*) Profitetur, se
 c. 16. novendecim Articulos Joannis Scoti nol-
 le

ne multum placere videtur. Quamvis vero
 S. Augustinus Tract. 48. in Joan. vocem *Præde-
 stinatio* etiam ad reprobationem significandam
 extendat, cum dicit: *Quomodo ergo istis di-
 xit: non estis ex ovibus meis? quia videbat eos
 ad sempiternum interitum prædestinatos, non
 ad vitam æternam sui Sanguinis pretio compa-
 ratos.* Et 15. de Civit. Dei c. 1. ponit duas Ci-
 vitates, quarum una, inquit, *prædestinata est in
 æternum regnum cum Christo; altera æternum
 supplicium subire cum Diabolo.* Nihilo minus
 in sensu proprio & stricto Theologi unicam as-
 ferunt Prædestinationem, videlicet illam, qua
 creatura rationalis ad vitam æternam infallibiliter
 consequendum prædestinatur, & cui comparata
 Prædestinatione ad supplicium æternum proprie
 & strictè talis dici non potest. Mezger. in Tract.
 de Deo uno.

(*) Illud in Articulo secundo Hincmari repre-
 hendi potest, quod simpliciter affirmet; nos in pri-
 mo homine libertatem amisisse. * Quamvis enim
 per peccatum Adami debilitatum fuerit liberum
 hominis arbitrium, non tamen fuit amissi

le defendere, & quintum Valentinum ve-
rum esse concedit, simulque dicit, illum
suae doctrinae non adversari. De sexto
Articulo filet.

Sæculum IX.

A. C. 859.

c. 31.

At fusissime differit de Canone septi-
mo, ad Disciplinam spectante, & illegi-
timam Ordinationem Episcoporum pro-
hibente. Suspiciabatur enim, illum Ca-
nonem maligne contra se fuisse fabrica-

c. 36.

Sup. §. 8.

tum, quasi vero ipsum non Electio Cano-
nica, sed Principis favor ad Episcopatus
apicem evexisset. Hinc multum mora-
tur narrans totam historiam suae Electio-
nis, & repetens Acta Concilii Sueffionen-
sis, in quo Electio ipsius confirmata. De-
inde præsumens, satis a se demonstratum,
quod sui Adversarii veterem Prædestina-
tiorum (*) Hæresim voluerint reduce-
re, duodecim Articulos seu Statuta Con-
ciliarum & Pontificum de iis, qui reno-
vant Hæreses pridem damnatas, refert.
Tandem prolixè ea omnia repetit, quæ
aliquando de Doctrina Prædestinationis
scripserat. In his omnibus Hincmarus
vastam quidem eruditionem, sed valde
mediocre ingenium & iudicii vim exi-
guam prodit.

c. 37.

c. 38.

Ubi

(*) Istorum Hæreticorum Nomen nunquam
antea occurrit.

Hist. Eccles. Tom. XI.

X x

Sæculum IX. Ubi Hincmaro de Joanne Scoto ser-
 A. C. 859. mo fuit, adjicit: *Dantur & alii contra*
 c. 31. *fidem errores, quo illi procedunt, qui no-*
 p. 232. *vas voces excogitando apud vulgus famam*
aucupantur; videlicet, Divinitatem esse
trinam, Sacramentum Altaris non esse
verum () Corpus & verum Sanguinem*
Domini.

(*) Ecce! hic dicit Hincmarus; docere, quod Sacramentum Eucharistiæ non sit verum corpus & verus sanguis Domini, sed ejusdem memoria (quod nempe Protestantes docent) non esse antiquam Ecclesiæ Doctrinam, sed novum quorundam popelli laudes captantium errorem. Quo Hincmari testimonio jugulatur calumnia Cavei aliorumque Protestantium dicentium Ratbertum Paschasium primum fuisse ausum, carnalem præsentiam Christi in Eucharistia affirmare.

Portentosum vero illud est, quod somniat Thomafius in suo libro: *Verhältniß der Religion oder der Kirche gegen den Staat*, verba Christi Domini: *Hoc est Corpus meum*, Matth. 26. in eo sensu esse accipienda, quo accipiuntur verba Exodi Cap. 12. *& comedetis festinanter, est enim Phase (id est transitus) Domini.* Nam observandum, verba quidem S. Scripturæ sensu literali & proprio esse accipienda, quando nullum sequitur inconueniens, absurdum, vel impossibile. At vero, absurdum est & impossibile, ut Agnus, qui comeditur, in sensu literali &

Domini, sed tantum veri Corporis & ve- Sæculum IX.
ri Sanguinis memoriam, Angelos esse cor- A.C. 859.
poreos, Animam Hominis non esse in cor- Anal. Bert.
pore, pœnam inferni solum in memoria 855.
peccatorum & propriæ conscientie cru-
ciatu constitui. In his cum Hincmaro
consentit quidam illius ævi Annalium c. 16. 19.

X x 2

Scri-

& proprie fiat Transitus Domini. Econtra, cum in pronunciatione verborum: *Hoc est Corpus meum*, vera caro & sanguis sub speciebus panis & vini ponuntur, nihil fit, quod inconueniens, quod absurdum, quod impossibile fit. Si enim spectamus Dei Omnipotentiam, non est impossibile, quod Filius Dei, qui potuit modo nobis incomprehensibili Deus permanere & homo fieri, idem Deus & Homo itidem supernaturali in Eucharistia existat; quippe Transubstantiationem Sacramentalem esse singulare Divinæ Omnipotentia Opus, a SS. Patribus passim docemur.

Si autem attendamus ad Jesu Christi Charitatem, qua in genus humanum flagrabat, dum in ultima Cœna dixit: *Hoc est Corpus meum*, nihil nimium, nihil absurdum videri poterat infinite nos amanti. Si denique tanti Sacramenti Dignitatem & Majestatem consideremus, ex modo, quo Doctores Catholici Jesu Christi in Eucharistia existentiam, ejusdemque existentia mutatis speciebus cessationem, explicant, nihil sequitur.

quitur.

Sæculum IX. Scriptor, qui dicit, complures quæstiones Fidei contrarias in Regno Caroli Calvi, ipso non ignorante, agitas fuisse. A. C. 859. Posteriores errores, quos hic notat Hincmarus, in Libro Joannis Scoti de Prædestinatione legere est; sed primus non existit, nisi in opinione solius Hincmari, qui scandalum accipiens, quod in quodam Hymno Martyrum cantaretur: *Te Trina Deitas & reliqua*, asserit, his vocibus Essentiam Divinam dividi. Gotteschalcus libellum edidit, quo probabat, hunc modum loquendi esse Catholicum, & Hincmarus composuit amplum Tractatum ad Gotteschalcum refutandum, quo non obstante Ecclesia has voces usque in hanc diem cantat. (*)

§. LI.

quitur, quod sit inconueniens, nisi cum paganis sentire velimus, ipsum Incarnationis Mysterium rem esse Divina Majestate indignam.

Itaque secundum Doctrinam S. Ecclesiæ Catholicæ dicamus. *Christus potuit, deuit, dixit: Hoc est Corpus meum; ergo fecit.*

(*) Nempe sicut Deus potest dici unus & trius, ita etiam Deitas dicitur trina cum relatione ad Personas, quamvis in recto Divinitas trina non sit. Sed Ecclesia de vocibus non tricatur, ubi de sensu Catholico constat.